

szám. 4 / 6, 2008

Tartalomjegyzék

1. oldal:

Hol tart a projekt?

2. oldal

Tanórák gyertyafénynél Finnországban

3. oldal:

Egy praktikus példa Csehországból

Új lehetőségeket kerestek Lengyelországban

4. oldal:

Az Európai Unió díja

Információ

Hol tart a projekt?

Írta: Kirsten Dyhr-Mikkelsen, NEE

Az Aktiv Tanulás projektünk már a végrehajtás fázisába érkezett. A gyerekek megismerkedtek az energia-monitoringgal, és végzik a megfigyeléseket, sőt kipróbálnak más izgalmas feladatokat is az iskolában.

Vannak olyan csoportok, akiknek nehéz a fogyasztásmérőkhöz hozzájutni, így a leolvasásokat nem tudják elvégezni. Ez azonban nem veszi el a kedvüket a többi megfigyelés elvégzésétől.

A projektben részt vevők jelezték, hogy az Aktív Tanulás projekt feladatait más-más módon hajtották végre. Nagyon érdekes lesz ezeket a tapasztalatokat megosztani a többi iskolával a projekt vége felé.

Felhívás az iskoláknak

Nemzetközi felhívást tettünk közzé az Aktív Tanulás projektben részt vevő iskolák számára januárban.

A felhívás arra kérte a gyerekeket,

hogy készítsenek egy képet, egy plakátot "kollázst" technikával arról, hogy milyen gondolatokat ébresztettek bennük a projekt során elvégzett megfigyelések. Pl. hogyan végezték a megfigyeléseket, melyik kísérlet tetszett a legjobban, de összegyűjthetik ismereteiket egy-egy témával kapcsolatosan is, pl. megújuló energia, energia hatékonyság, vagy más számukra érdekes témában.

A kollázs rajzokból, fényképekből, diagramokból, képekből folyóiratokból vagy bármi másból is állhat, ami csak tetszik a gyerekeknek. A képzeletnek nincs határa!

A határidő április 30-a. A nyerteseket május végén nevezzük meg.

Az első díj egy LEGO készlet, ami a megújuló energiával kapcsolatos. Jutalmazzuk a második és harmadik helyezettet is.

A részletek megtalálhatóak a

www.teachers4energy.eu

oldalon

Az Európai Unió elismerése

2008. januárjában immár másodszor rendezték meg az Európai Energiahatékonysági Hetet Brüsszelben. Itt adják át az elismeréseket azoknak, akik rendkívül sokat, vagy újszerűt tesznek a megújuló energiaforrások fejlesztéséért, vagy az energiahatékonyság növeléséért. Innoterm Energetics Magyarországról "Európa legjobbjai" díjat nyert az Ismeretterjesztés, Kommunikáció és Oktatás kategóriában az Aktív Tanulás magyarországi "Energia nagykövetei" projektjével.

Gratulálunk!

Tanórák gyertyafénynél Finnországban

Írta: *Suvi Salmela and Irmeli Mikkonen, Motiva Oy*

Egy nap áram nélkül és beleszerettünk a tanulásba

11 finn iskolában végezték el az energia-monitoringot a gyerekek 2007. szeptembere óta az Aktív Tanulás projekt keretében. Megfigyeléseket végezték az energia hatékonyabb felhasználása érdekében. A tanév során figyeltek az energiafelhasználásra, próbáltak spórolni az energiával, és sok új gyakorlati tapasztalatot szereztek.

A világítás gondnokaival izgalmasabb a tanítás

A Mustamäki Iskola, ahol mintegy 100 gyerek tanul, Halikko-ban Dél-Nyugat Finnországban található. A második osztályos tanár Kaisa Katava elmondja nekünk, hogy egy mennyi izgalmas variációt vittek bele a projektbe.

- Az év elején, a Klímaváltozás napján az energia fogalmáról beszélgettünk. Októberben rendeztük a "Világítás gondnokai" hetet, ahol a gyerekek megfigyelték, hogy mennyi ideig használjuk a világítást, és igyekeztek lekapcsolni a lámpákat, ha nem

volt rá szükség. "Lekapcsolni a lámpákat!" máris lett egy jó szokása a gyerekeknek és ezt lassan a tanárok is követték- mondja Kaisa.

Az aktív tanulás módszereivel jobban megérthetjük a folyamatokat

December elején (a legsötétebb időszak Finnországban) egy egész napot töltöttünk világítás nélkül az iskolában. A gyerekek kézimunkákat készítettek a gyertyafénynél. A gyerekek nagyon izgalmasnak találták az egész napot és megértették, hogy mennyire függünk a világítástól.

Kaisa meséli, hogy a tanárokkal nehezebb volt a elfogadtatni ezt az ötletet, hogy nem lesz világítás.

-Tavasszal újra szeretnénk szervezni egy ilyen napot, de akkor még nagyobb körültekintéssel. Például az ebéd sem a hagyományos módon, a konyhában készül majd villanytűzhelyen, hanem kis kolbászokat grillezünk a szabadban.

Minden kicsi cselekedetem számít!

Lauttasaari általános iskola Helsinki egyik ökoiskolája, így már szerzett némi tapasztalatot a környezeti nevelés témában. 2007-ben a iskola a

környezetvédelmi témák közül az energiatakarékosságot választotta, és úgy gondolta, felhasználja az Aktív Tanulás projekt elemeit. Az iskolában lázas munka kezdődött, 500 gyerek ismerkedett az Aktív Tanulás moduljaival.

Tiina Kilpeläinen beszélgettünk, ő egy elismert környezeti nevelő, a Helsinki Oktatási Osztályán dolgozik. Az ő segítségével vezették be az Aktív Tanulás moduljait az iskolában.

Az energia-monitoring rámutatott az energiahasználatunkra

A tanulókkal megvizsgálták az iskola épületét, hogy olyan megoldásokat kereshessenek, amivel csökkenthető lenne a felhasznált energia mennyisége.

Az iskola épülete 1954-ben épült, és azóta nem voltak nagyobb felújítások. A gyerekek bejárták az épületet a tanárokkal és az iskola gondnokával.

Energiapazarlást találtak a következő helyeken: a folyosói mozgásérzékelő detektorai rosszul voltak beállítva – a lámpák égve maradtak egész éjszakán át; az osztály hőmérséklete túl magas; az ablakok mindig nyitva vannak, huzat is van; a bejárati ajtó gyakran nyitva marad, és így kihűl a folyosó; a fénymásológépet nem kapcsolják ki éjszakára; az elektronikus készülékek mindig készenléti állapotban voltak; túl nagy a vízpazarlás a zuhanyzóknál; a fagyasztók eljegesedtek; és sok ennivalót pazaroltak a büfében.

A sétával máris megtaláltuk a cselekvés színtereit. Az Aktív tanulás moduljai közül azokat tanulmányoztuk, amelyek a feltárt problémák megoldásához adnak segítséget. A gyerekek nagyon fontosnak érezték a feladatukat, ráadásul otthon is tanították a családjukat.

Egy 9 éves lány lebeszélte családját, hogy Spanyolországba utazzanak az őszi szünetben. Azzal érvelt, hogy túl sok CO₂ -t bocsájt ki a repülő az ő útjuk alatt. A család megértette, és Finnországban töltötték a szünetet.

"Te fontos vagy" A szív a kulcs arra, hogy a gyerekek érezzék az energiatakarékosság fontosságát. Minden kicsi cselekedetem számít!

Egy praktikus példa Csehországból

Írták: Tereza Vošáhlíková, Civic inspiration & Andrea Hlavová, SEVEN

A prágai szervezet, a "Civic inspiration" is belépett az AL projektbe. Tapasztalatuk azt mutatja, hogy pozitív eredményt lehet elérni gyerekeknél és tanároknál egyaránt a projekt során.

2007.szeptembere óta a Civic inspiration tagjai hetente egy órás tevékenységet szerveznek. Rövidnek tűnhet az idő, mégis hatékony volt, ugyanis használták ki a korcsoportok érdeklődését. Például amikor az energiafelhasználást mérték a

szervezet irodáiban és játszótermeiben, a kisebbek hőmérsékletet mértek, a nagyobbak bejegyezték a mért értékeket. A kisebbek lerajzolták az ötleteit, a nagyobbak leírták őket. Érthető és izgalmas volt minden résztvevőnek.

Ez példa arra mutat rá, hogy van lehetőség arra, hogy a gyerekek részt vegyenek az iskolán kívüli nevelési színtereken.

A prágai Jan Werich Középiskola szintén új módszert választott az Aktív Tanulás projekt megvalósítására.

Az projekt koordinátora, Kvetova tanárnő előkészített és megszervezett egy egy napos programot, ahol mind a 682 gyerek több workshopban dolgozott az életkoruk és kedvenc témájuk szerint. A tanárok segítettek a workshopok megszervezésében. Kvetova elmondja, hogy az volt a legnehezebb, hogy meggyőzze a tanárokat, hogy másképpen tanítsanak. A nap folyamán lelkesek lettek a tanárok is, és most már ők is hasonló módszereket szeretnének alkalmazni.

A legnagyobb sikert az energiatakarékos ház építése aratta.

Újabb lehetőségeket kerestek Lengyelországban

Írta: G. Wisniewski, EC-BREC IEO

A 3. hírlevélben szerepelt egy cikk: "a mi feladatunk az energiáról tanítani". Ez inspirált két varsói gimnáziumi tanárt arra, hogy új módszereket keresenek, amiben jól hasznosíthatók az Aktív Tanulás eszközei. Olyan feladatokat kellett kitalálni, amiket nemcsak a kémia és fizika órákon lehet megvalósítani. Monika Samczuk és Tomasz Remiszewski egy kéttannyelvű osztályban tanítanak. Mivel az Aktív Tanulás projektet angolul már olvasható, azt találták ki, hogy angol nyelven végzik el a megfigyeléseket. Együtt dolgoztak és egyszerre angolt is, és szakórát is tanítottak. Nagyszerű eredményt kaptak! A tanulók élveztek ezt a kombinációt.

Más varsói tanár is foglalkozott az Aktív tanulás módszerével. A gyerekek ötleteit összegyűjtötte, és azt tapasztalta, meglepő módszereket találtak ki. Ez alapján nemcsak az iskolai nevelési tervbe tudta beilleszteni, hanem a nemzeti tantervekbe is hasznosíthatónak találta.

Az Európai Unió díja

Írta: Fráter Miklós, Innoterm

Január 29-én került sor a Fenntartható Energia Díjátadó ünnepségre, az Európai Fenntartható Energia Hét (EUSEW) keretén belül. 6 kategóriában értékelték projekteket 4 különböző EU-s országból, közülük, az Active Learning projektet az Innoterm Kft. képviselte Magyarországról. Az Európai Bizottság kezdeményezésének célja, hogy a lakosságon belül minél szélesebb körében terjessze a megújuló energiaforrásokkal és energiahatékonysággal kapcsolatos információkat. A nyertesek kiemelkedő munkájukért kapták az elismerést. Az idei Fenntartható Energia Díj a második alkalom volt az Európai Bizottság kezdeményezéseként, hogy a kiemelkedő, energiával kapcsolatos projekteket jutalmazza.

A nyerteseket 240 projekt közül választotta ki egy független bírálóbizottság, amely európai, nemzeti és helyi energetikai szereplőkből állt. Az Active Learning projekt, amelyet az Innoterm Kft. képviselt, Népszerűsítés, kommunikáció és oktatás kategóriában nyert. További információk találhatóak az

More information can be obtained by contacting the consortium partner representing your country:

Belgium

Le Centre Urbain / Stadswinkel asbl (ABEA), www.curbain.be
Contact: Eddy Deruwe, eddy.deruwe@curbain.be, +32 2 219 4060

Bulgaria

Energy Agency of Plovdiv (EAP), www.eap-save.org
Contact: Liyana Adjarova, liyana.adjarova@eap-save.dir.bg, +359 32 625 755

Czech Republic

SEVEn, Stredisko pro efektivni vyuzivani energie, o.p.s., www.svn.cz
Contact: Juraj Krivosik, juraj.krivosik@svn.cz, +420 224 252 115

Finland

MOTIVA Oy, www.motiva.fi
Contact: Irmeli Mikkonen, irmeli.mikkonen@motiva.fi, +358 424 281 213

France

The French Environment and Energy Management Agency (ADEME), www.ademe.fr
Contact: Therese Kreitz, therese.kreitz@ademe.fr, +33 4 9395 7984

Greece

Centre for Renewable Energy Sources (CRES), www.cres.gr
Contact: Charalambos Malamatenios, malam@cres.gr; +30 210 660 3300

Hungary

INNOTERM Energetics Environmental Protection & Development Ltd., www.innoterm.hu
Contact: Miklós Fráter, miklos.frater@innoterm.hu, +36 1 343 1280

Italy

Eliante, www.eliante.it
Contact: Mauro Belardi, belardi@eliante.it, +39 348 874 9889

Lithuania

Lithuanian Energy Institute (LEI), www.lei.lt
Contact: Romualdas Skema, skema@isag.lei.lt, +370 37 401 802

Norway

The Directorate for Primary and Secondary Education (DPSE), www.udir.no
Contact: Astrid Sandås, astrid.sandas@udir.no, +47 2330 1318

Norway

Norwegian Energy Efficiency Inc (NEE), www.nee.no
Contact: Bjørn Moskull, bam@nee.no, +47 97 098 002

Poland

EC BREC Institute for Renewable Energy (EC BREC), www.ieo.pl
Contact: Grzegorz Wisniewski, gwisniewski@ieo.pl, +48 22 825 4652

Poland

European Association of Ecologists (ESE)
Contact: Grazyna Jaworska, eseeko@wp.pl, +48 71 34 76 000

Slovenia

Agencija za prestrukturiranje Energetike (ApE), www.ape.si
Contact: Aleks Jan, aleks.jan@ape.si, +386 1 586 3870

Sweden

The Swedish Energy Agency (STEM), www.energimyndigheten.se
Contact: Lisa Lundmark, lisa.lundmark@energimyndigheten.se, +46 16 544 2152

United Kingdom

Newark & Sherwood Energy Agency (NSEA)
Contact: Chris Gilchrist, chris.gilchrist@nsdc.info +44 1636 655 596

A kiadvány tartalmáért a szerzők felelnek.